



Retaule del Roser del Pujol de Planès

Montmajor

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Montmajor
Emplaçament: A l'església de Sant Sadurní de Montmajor, capella lateral dreta del creuer

Coordenades:

Latitud: 42.01355702253347
Longitud: 1.7336483604635202
UTM Est (X): 395145
UTM Nord (Y): 4652057

Classificació

Número de fitxa: 08132 - 24
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia: Objecte
Estil / època: Modern Barroc
Segle: XVIII
Any: 1726
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari: IPAC, nº 3421, any 1982
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Restringit
Ús actual: Religios
Titularitat: Privada accessible
Titular: Bisbat de Solsona. Palau Episcopal. 25280 SOLSONA
Fitxes associades:

[Retaule Major de Sant Esteve del Pujol de Planès](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Cortés Elía, M^a del Agua
dc., 20/11/2002 - 01:00

Descripció

Retaule de tres pisos que es troba en molt bon estat de conservació. Dividit en tres carrers, amb els dos laterals formant angle amb el central. El sócol és decorat amb pintura mural imitant marbre, amb l'altar al centre. Al primer pis, una fornícula central en arc de mig punt i que alberga una imatge de la Mare de Déu del Roser, amb corona de dotze estrelles, un pom de roses a una mà i al braç esquerre un nen Jesús. Sota d'aquesta fornícula i darrera l'altar hi ha una altra fornícula que possiblement ocuparia el sagrari i on actualment es guarda la imatge de la Pietat de l'església de Sant Sadurní del Castell. A cada costat hi ha dues fornícules que queden més baixes, a la dreta Sant Francesc Xavier, i a l'esquerra Sant Josep amb el nen als braços. Als dos extrems hi ha dues columnes salomòniques completament decorades de fullatge, gernaldes i fulles de cep i raïm. Al pis superior, al centre hi ha una fornícula flanquejada amb pilastres, dins la qual hi ha una imatge de Sant Tomàs. A l'esquerra i sobre unes volutes, hi ha una imatge de Sant Domènec de Guzmàn i a la dreta la de Sant Antoni de Pàdua. Al sócol hi havia altres dues columnes salomòniques que es van fer malbé durant la Guerra Civil.

Observacions:

Aquest és un retaule diferent dels dedicats a la Mare de Déu del Roser, ja que no explica els misteris del rosari, sinó que, a través de les imatges, remarca unes idees sovintejades al barroc: la devoció a l'Eucaristia (representada per Sant Tomàs, Sant Josep, Sant Antòni de Pàdua i Sant Ramon), la devoció a la Mare de Déu del Roser i la pràctica del rosari (impulsada per Domènec Guzmàn), i la conversió dels infidels (Sant Francesc Xavier).

Història

L'època d'esplendor dels retaules barrocs va ser al segle XVII-XVIII, utilitzats per adoctrinar al poble en un moment en que s'afermava la contrareforma contra el protestantisme. El culte a la Mare de Déu del Roser va ser molt freqüent arreu de Catalunya i a qualsevol punt de la geografia europea durant els segles XVII i XVIII amb proliferació de confraries sota aquesta advocació mariana en moltes parròquies. Explica la tradició que l'any 1200 la Verge s'aparegué a Sant Domènec, al qual va donar un rosari anomenat "Corona de Roses de Nostra Senyora", penyora amb la qual el sant dominicà triomfà contra l'heretgia albigea (els càtars). Més endavant, el Papa Pius V va atribuir la victòria de la batalla de Lepant sobre l'exèrcit turc l'any 1571 a la protecció d'aquesta Mare de Déu, fet que va contribuir a la enorme difusió d'aquesta Verge que també invocaven els pagesos per protegir les collites de cereals. Aquest retaule es trobava al braç dret de migdia de l'església de Sant Esteve del Pujol de Planès. En construir-se la nova església parroquial de Sant Sadurní de Montmajor, l'any 1922, es va anar abandonant el culte a l'església del Pujol de Planès i això va provocar que de seguida es traslladessin els retaules per tal de conservar-los en bon estat. Es tracta d'un retaule fet per un artista que dominava la tècnica, ja que les imatges són de molt bona factura, policromades i daurades, tot i que desconeixem el seu autor.

Bibliografia

BACH, A. (1999). Notes històriques de Montmajor. A L'Erol n°63, Dossier: Montmajor, un municipi de sis parròquies. Àmbit de Recerques del Berguedà. Pàgs. 18- 27. BACH, A. (2002). Montmajor i el seu comú. Ajuntament de Montmajor.

